

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDA U 2007. GODINI

Aktivnosti i rezultati

Mr Milutin Simović, ministar

Decembar, 2007.

A. POLJOPRIVREDA

A.1. ŠTA SU BILI PRIORITETI U 2007?

- Implementacija Strategije poljoprivrede i Strategije ribarstva,
- Intenziviranje izrade i donošenja novih zakona,
- EU integracije, nastavak STO pregovora i učlanjivanje u međunarodne organizacije,
- Nastavak postojećih i pokretanje novih međunarodnih projekata,
- Realizacija mjera i programa Agrobudžeta u 2007. i rješavanje brojnih tekućih pitanja.

A.2. REFORMA ZAKONODAVSTVA

Doneseni su sljedeći zakoni:

- Zakon o vinu,
- Zakon o sredstvima za ishranu bilja,
- Zakon o zaštiti biljnih sorti,
- Zakon o identifikaciji i registraciji životinja,
- Zakon o bezbjednosti hrane,
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu,

U parlamentarnoj proceduri:

- Zakon o dobrobiti životinja,

Usvojeni nacrti:

- Zakona o sredstvima za zaštitu bilja,
- Zakona o GMO,

U pripremi su nacrti:

- Zakona o duvanu,
- Zakona o morskom ribarstvu,
- Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju,

Najvažniji principi u reformi zakonodavstva:

- Da novi zakoni omoguće dalji razvoj poljoprivrede,
- Da su zakonska rješenja realno primjenljiva u praksi
- Da su zakoni usklađeni sa principima STO i pravnim poretkom EU

A.3. MEĐUNARODNI INTEGRACIONI PROCESI

1. Region

U 2007. stupio na snagu sporazum CEFTA

- Potpuna liberalizacija trgovine poljoprivrednim proizvodima sa BiH, Makedonijom, Srbijom i UNMIK Kosovom;
- Sa Albanijom i Hrvatskom međusobne koncesije za osjetljive proizvode u vidu kvota, i za nekoliko proizvoda sa Moldavijom,
- Pogodnosti koje nudi CEFTA 2006:
  - Tržište od blizu 30 mil. stanovnika,
  - Mehanizmi zaštite od poremećaja na tržištu,
  - Zabrana izvoznih subvencija između CEFTA partnera

2. Svjetska trgovinska organizacija – STO

Ispunjeno je niz obaveza u 2007:

- Izvještaj o Agrobudžetu, projek 2004-2006. – osnov za završetak pregovora o domaćoj podršci poljoprivredi,
- Dati odgovori na pitanja članica STO, usvojeni novi Zakoni,

- Dostavljena revidirana Ponuda roba (najviši nivo carinske zaštite koji se kasnije ne može povećavati),
- Održane dvije radne grupe: Treća (u februaru) i Četvrta (u julu),
- U pripremi nacrt Izvještaja (Factual report),
- Očekuje se završetak pregovora u naredne dvije runde (V Radna grupa u februaru 2008) i učlanjenje do kraja 2008.

3a. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju – SSP

- SSP potpisani u oktobru 2007, ratifikovan u Skupštini CG u novembru, a u decembru i u Evropskom parlamentu,
- Privremeni Sporazum stupa na snagu 1. januara 2008. kada počinju da važe najvažnije odredbe u trgovini poljoprivrednim proizvodima,

Koncesije EU-27 Crnoj Gori:

- Asimetrično otvaranje EU tržišta za većinu crnogorskih proizvoda,
- Dogovorene kvote:
  - za mladu junetinu **800 t**,
  - za izvoz vina u EU **16.000 hl** godišnje (za uvoz u CG **3.500 hl**),
  - simetrične kvote za manji broj ribljih vrsta, a za konzerv. sardine **200 t** i konzerv. inćun **200 t**.

Koncesije Crne Gore za članice EU-27:

- Postepeno otvaranje tržišta za proizvode članica EU-27,
- Liberalizacija poljoprivrednih proizvoda definisana kroz 3 liste:
  - Lista 1 sadrži proizvode za koje će se tržište liberalizovati nakon stupanja na snagu Privremenog sporazuma (od 1. jan. 2008),
  - Lista 2 (manje osjetljivi proizvodi) –carinska zaštita se progresivno eliminiše u roku od 5 god, po 20% godišnje,
  - Lista 3 (osjetljivi proizvodi)– carinska zaštita se u roku od 5 godina smanjuje po 10% do 50% postojećeg nivoa: najvažniji crnogorski proizvodi.

3b. Izrada Nacionalnog programa integracija (NPI)

- Formirana Komisija za EU integracije i 7 radnih grupa: Grupa II: Poljoprivreda i ribarstvo: zadatak preuzimanje pravne tekovine (Acquis communautaire) EU u oblasti poljoprivrede (oko 10.000 propisa) i usklađivanje domaće pravne regulative,
- Priprema priloga za NPI jedan od prvih zadataka Grupe II – početkom decembra 2007. pripremljen prvi tekst priloga (poljoprivreda i ruralni razvoj, bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika, ribarstvo),
- NPI – precizan plan prioriteta i zadataka (kratkoročnih 2008-09, i srednjoročnih 2010-12) za usklađivanje zakonodavstva i jačanje institucija.

Ciljevi EU integracija

- Puna integracija u EU pravni sistem, sa svim pravima i obavezama,
- Prevazilaženje strukturnih i razvojnih nedostataka sektora tokom pretpriступnog perioda,
- Podizanje apsorpcijskih kapaciteta ukupne poljoprivrede za mogućnosti koje članstvo u EU pruža,
- Ulazak u EU bez potresa u sektoru – tzv. "soft lending".

A.4. ČLANSTVO U MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

U 2007. godini, Crna Gora je primljena u članstvo:

- FAO (Organizacija UN za poljoprivredu i hranu);
- OIV (Međunarodna organizacija za vino i vinovu lozu);
- IOC (Međunarodna organizacija za maslinovo ulje);
- OIE (Međunarodna organizacija za zdravlje životinja);

U toku je procedura prijema u:

- UPOV (Međunarodna konvencija za zaštitu biljnih sorti).

A.5. MEĐUNARODNI PROJEKTI (UKUPNO 6,9 mil. €)

- **EU** - Evropska agencija za rekonstrukciju (EAR):
  - U završnoj fazi projekat: Identifikacija i registracija domaćih životinja (1,7 mil.€),
  - Tehnička podrška sektoru ribarstva u Crnoj Gori - (1,1 mil.€).
- **USA**
  - A) **USAID:** Rad sa lokalnim zajednicama - infrastruktura i ekonomski razvoj: ulaganja donatora 0,7 mil. €:
    - CHF - 10 projekata,
    - IRD - 19 projekata;
  - B) **USDA:**
    - AMIS (Agrarni marketinški informacioni sistem);
    - Upravljanje poljoprivrednim gazdinstvima - Farm management;
    - Ekonomski analize u poljoprivredi;
    - Uzgoj cvijeća u zatvorenom prostoru.
- **Luksemburg:**
  - a) MEDNEM II - Razvoj mljekarskog sektora na sjeveroistoku Crne Gore,

- b) FAO projekat - Tehnička pomoć razvoju stočarstva na sjeveroistoku Crne Gore,
- c) CARITAS - Razvoj poljoprivredne i seoske infrastrukture.

- **Njemačka:**

- a) GTZ projekti – Vinske ceste, Tehnička podrška mesnoj industriji, Razvoj sektora ljevkobilja,
- b) DGRV - Razvoj sirarskih zadruga.

- **Italija** - Održivi seoski razvoj u Regionu Ulcinja,

- **Švedska** - Genetički resursi u biljnoj proizvodnji – SEEDNET.

Projekti u ribarstvu:

- a) Adria Med – održivo upravljanje ribljim resursima u Jadranskom moru,
- b) Završen Interreg projekat: Alge Adria - praćenje prisustva biotoksina u proizvodima marikulture.

Projekti u pripremi:

- **Svjetska banka** - Projekat poljoprivredne reforme u Crnoj Gori (povoljan kreditni aranžman od 15 mil. US\$ + donacija 5mil.US\$),

- **EU – EAR:**

- a) IPA podrška - Uspostavljanje integrisanog sistema bezbjednosti hrane u CG (4,0 mil. €),
- b) Identifikacija i registracija malih preživara (1,4 mil. €),
- c) Priprema dokumentacione osnove za program ruralnog razvoja IPARD

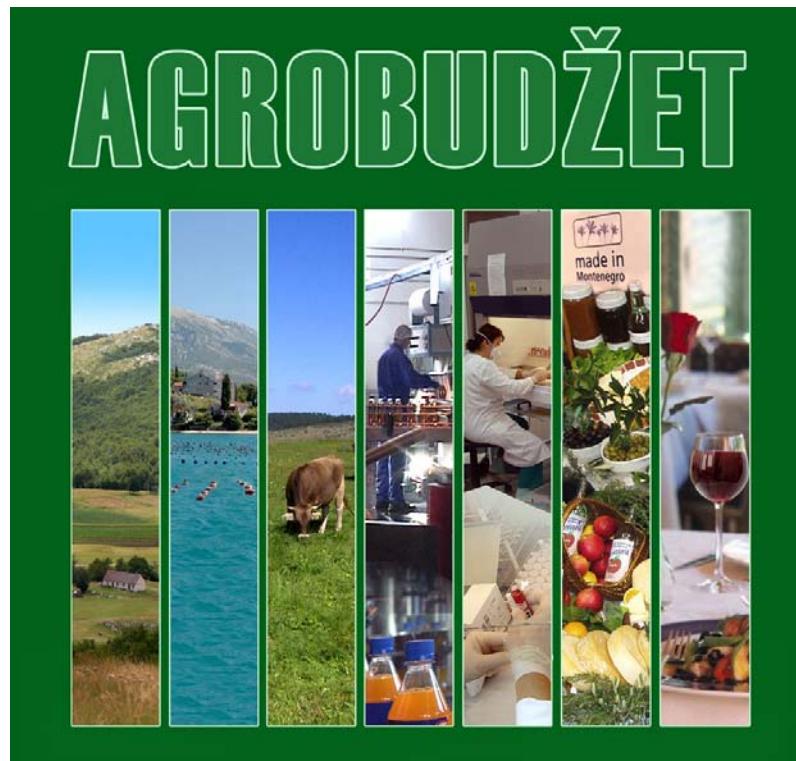
Treba da otpočnu i projekti:

- Razvoj organske poljoprivrede (FAO),
- Jačanje prekogranične saradnje (GTZ),
- Uvođenje instrumenata praćenja socijalnog i ekonomskog statusa poljoprivrednika (Francuska),
- EU informativni centar za crnogorsku poljoprivrodu (Slovačka)

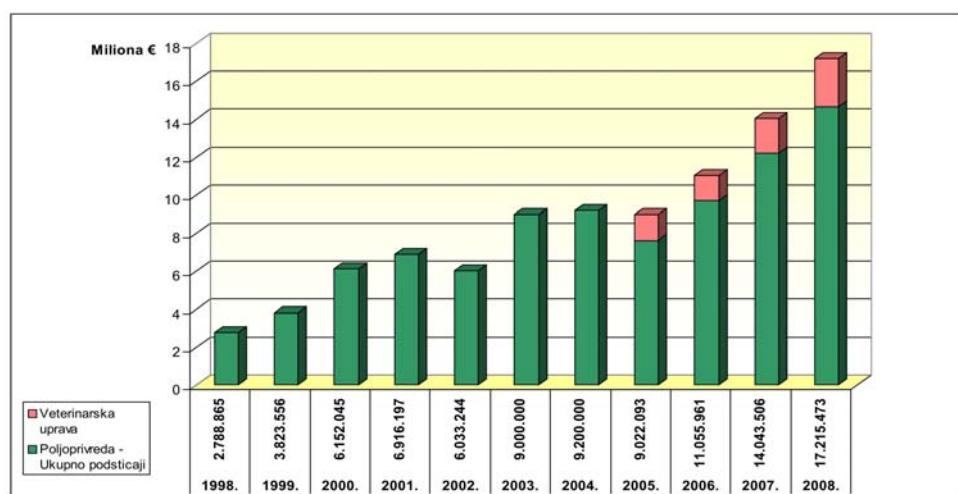
A.6. REFORMA AGRARNE POLITIKE

Agrobudžet u 2007. – povećan u odnosu na 2006. za 24%

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Grafički prikaz budžeta u periodu 1998 - 2008.

NAPOMENA: Od formiranja Veterinarske uprave 2005. godine, budžet Veterinarske uprave iskazuje se kao posebna budžetska stavka

Vrsta mjera	Plan	Realizacija
A) Tržišno – cjenovna politika (premije u stočarstvu, v.o, premije za duvan, sadnice voća i vinove loze i sl.)	2,9	3
B) Politika ruralnog razvoja	4,9	5
1. konkurentnost (prestrukturiranje mljekarskog sektora, podrška investicijama, standardi kvaliteta)	2,7	2,8
2. gazdovanje resursima (korišć. polj. zemljišta na sjev. CG, organska polj., programi ribarstva)	1,4	1,4
3. programi razvoja sela (seoska infrastruktura)	0,8	0,8
C) Javne usluge u poljoprivredi (zaštita bilja, stručne službe i laboratorije)	1,6	1,6
D) Drugi troškovi (socijalna davanja i sl.)	2,5	2,7
Rebalans budžeta	0,4	
Ukupno	12,3	12,3

A.7. OSTVARENI REZULTATI – AKCENTI

- Nastavljena podrška za izgradnju seoske infrastrukture:
  - probijeno, nasuto i pročišćeno 90 km seoskih putnih pravaca,
  - ugrađeno 300 km vodovodnih cijevi u seoskim područjima, urađena i sanirana 63 objekta (bistijerne, kaptaže i rezervoari).
- **Obezbijedena podrška** u najudaljenijim selima za više hiljada proizvođača:
  - premije u stočarstvu: 4400 korisnika, 1,2 mil. €;
  - nabavka sjemena žitarica i travno-djetel, smješa: 1.817 korisnika zasnovalo proizvodnju na površini od 1.608 ha,
  - nabavka sadnog materijala: (130.000 sadnica kont. voćnih vrsta, maslina i malina) i vinove loze (420.000 kalemova), za zasnivanje novih 120 ha voćnjaka i 110 ha vinograda.

- Redovno su isplaćivane **staračke naknade** za 6200 korisnika
- Obezbijedena podrška za modernizaciju **proizvodnje povrća u zaštićenom prostoru – 180.000€,**
- Uvedena podrška prestrukturiranju sektora **morskog ribarstva – 110.000€,**
- Nakon stvaranja zakonskih i institucionalnih prepostavki – registrovano prvih 14 proizvođača **organskih proizvoda,**
- U **pčelarstvu** formirana dva centra za selekciju domaće pčele (u Bijelom Polju i Sutomoru), po prvi put uz budžetsku podršku obezbijedena nabavka lijekova za tretiranje 21.000 pčelinjih društava (1.000 pčelara),
- Pravovremeno donesen **program mjera za otklanjanje posljedica suše** i njegova je realizacija u toku,
- **Stručne službe** (Savjetodavna u biljnoj proizvodnji i Služba za selekciju stoke) nastavile realizaciju godišnjih planova i proširile aktivnosti (realizacija programa AMIS, ekonomske analize i dr.),
- **Otkup mlijeka:** 18 mljekara otkupilo 25,8 mil. lit. (preračunato na 3,2% mlječne masti) od oko 3500 kooperanata,
- **Otkup tržišnih viškova stoke:** otkupljeno 19770 jagnjadi i 5000 grla krupne stoke,
- **Izvoz** voća i grožđa (1.700 t), povrća (4.200 t), malina i šumski plodovi (700 t) u 16 država: Srbija i Kosovo, Hrvatska, BiH, Makedonija, Slovenija, Rusija, Francuska, Njemačka, Turska, Rumunija, Bugarska Grčka, Mađarska, Kipar, Albanija
- Na najvećim sajmovima: "IFFA" u Frankfurtu, Novosadskom, u Petrogradu i brojnim drugim, crnogorske kompanije osvojile **280 medalja** za kvalitet, od čega **130 zlatnih**,
- Podržano učešće kompanija na međunarodnim i domaćim sajmovima, podržane regionalne i lokalne manifestacije i izložbe, uvođenje HACCP i dr.

A.8. INVESTICIONI PROJEKTI

- **Realizovan poljski kredit:**

- 188 ugovora za mehanizaciju (150 traktora sa priključnim uređajima u vrijednosti od 2,48 mil. €);
- Oprema (4,0 mil. €):

Otklanjanje uskih grla u cilju ispunjavanja standarda

- klanice
- otkup povrća i voća

Republika Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Crnogorska
komercijalna
banka (CKB)

KONKURS ZA DODJELU KREDITA ZA POLJOPRIVREDNU MEHANIZACIJU

DOBRA PRILIKA ZA DOBROG DOMAĆINA

USLOVI ZA DODJELU KREDITA

Pravo učešće na Konkursu imaju individualni poljoprivredni proizvođači, kao i preduzeća i zadruge iz oblasti poljoprivrede. Ukupna vrijednost poljoprivredne mehanizacije koja je predmet konkursa iznosi 2.454.280 €.

Za učešće na Konkursu zainteresovani korisnik treba da dostavi:

1. Zahtjev za kredit,
2. Izvod iz katastra (list nepokretnosti)

USLOVI KREDITA

- Učešće - avans: 5% od vrijednosti mehanizacije.
- Rok otplate: 18,5 godina.
- Greš period: 18 mjeseci od dana zaključenja ugovora o kreditu.
- Kamatna stopa: 1,5% na godišnjem nivou.
- Otplata: u jednakim mjesечnim ratama.
- Jednokratna provizija banke prilikom zaključenja ugovora o kreditu 0,5%.

INSTRUMENATI OBEZBJEĐENJA VRAČANJA KREDITA

- Zaloge na opremu koja je predmet kredita, sa polisom osiguranja te opreme vinkularne u korist Banke
- Djive blanko sopstvene mjenjake sa mjeničnim ovlašćenjem
- Založna izjava korisnika kredita
- Polisa životnog osiguranja vinkularna u korist Banke

a za kredite preko 3.000€ dodatno i

- hipoteka na nepokretnostima

Banka će privlati i druge instrumente obezbjedjenja vračanja kredita, osim nabrojanih instrumenata, koje ponudi krajnji korisnik kredita ili treće lice, ili dodatni ili kao instrument obezbjedjenja vračanja kredita kojim se zamjenjuje neki od nabrojanih instrumenata.

OPŠTE ODREDBE

- Prijava licja koja nijesu u potpunosti izmislila dospijele obaveze po ranije datim kreditima neće se uzimati u razmatranje.
- Potrebna dokumentacija ne može biti starija od 6 mjeseci.
- Rok za podnošenje zahtjeva je 14. aprila 2007. godine.
- Nakon podnošenja zahtjeva Izvršiće se neposredni uvid u gazdinstvo podnositoca zahtjeva iz strane terenskih komisija čiji su članovi predstavnici stručnih službi Ministarstva (Službe za selekciju stoke ili Sajvičodavne službe), savjetnici za razvoj poljoprivrede u opštinama i stručni predstavnici filijale Banke.
- Izbor korisnika kredita obavlja zajednički Kreditni odbor Ministarstva i CKB, na osnovu izvršetaja terenskih komisija i već utvrđenih kriterijuma koji će obuhvatiti: sagledavanje boniteta korisnika kredita, raspolaživoće obradive površine, stočni fond i brojnost članova poljoprivrednog domaćinstva.

NAPOMENE

- Servis za opremu i rezervni djelovi su obezbijedjeni u Crnoj Gori. Garancija za traktore je 12 mjeseci odnosno 1.200 sati rada traktora ali ne duže od 18 mjeseci (Agroauto d.o.o. Podgorica).
- Isporuka svih mašina (čiji je uvoznik "A.D. Plodovi Crne Gore") je franko stovarište Podgorica - Distributivni centar.
- U cijenu je uključen i "nulti" servis.
- Za carinski dug (carinu i PDV) i operativne troškove u iznosu od 440.000C Vlada Crne Gore - Ministarstvo poljoprivrede Šumarstva i vodoprivrede, preuzeo je obavezu plaćanja i ne opterećuje korisnike kredita.
- Zahtjev za poljoprivredni kredit sa potrebnim formularama može se preuzeti na salterima organizacionih jedinica CKB, gdje se mogu dobiti i dopunske informacije.
- Korisnici koji su iskazali interesovanje putem zahtjeva upućenog Ministarstvu poljoprivrede, Šumarstva i vodoprivrede moraju ispoštovati proceduru koja je definisana ovim konkursom.
- Ministarstvo i Banka će obezbjediti postupak kontrole namjenskog korišćenja kredita.

PREDMET KONKURSA SU TRAKTORI I PRIKLJUČCI				
TRAKTORI				
Ursus 3512 sa kabinom, (47KS) 11.840 C - 100 kom.	Podgorica (centrala)	Marksa i Engelsa bb	081/404 232	
Ursus 3512 sa tendom, (47KS) 10.790 C - 40 kom.	Podgorica (Salter Centar)	Novaka Miloseva 6	081/210 425	
	Podgorica (Salter Trg Vektre)	Rimski trg	081/235 454	
	Podgorica (Salter Univerzitet CG)	Džordža Washingtona bb	081/206 110	
	Podgorica (Salter Aer. Golubovci)	Golubovci bb	081/621 640	
	Podgorica (Salter KAP)	Dejbebe bb	081/644 263	
	Podgorica (Salter Planeta Telekom)	Bul. Sv. Petra Cetinjskog 2	081/202 645	
	Bar	Maršala Tita 5	085/317 275	
	Berane	21. jula bb	087/231 700	
	Bijela	Bijela bb	085/671 072	
	Bijelo Polje	Živka Žibića 14	084/432 774	
	Bijelo Polje	Pošta Crne Gore	084/431 902	
	Budva	Mediterska 7	086/451 075	
	Cetinje	V proleterske 1	086/230 245	
	Danilovgrad	Baja Sekulića 22	081/812 028	
	Herceg Novi	Trg Nikole Durkovića 11	088/322 666	
	Igalo	Šetalište Pet Danica 1	088/322 656	
	Kolašin	Trg Boraca 56	081/965 622	
	Kotor	Trg od oružja	082/304 008	
	Mojkovac	Mališe Damjanovića bb	084/470 172	
	Nikšić	Njegoševa 23	083/212 872	
	Nikšić	Željezara Nikšić	083/201 064	
	Plav	Plav bb	087/255 095	
	Prijepolje	Vojimira Jakića 2	089/300 060	
	Rožaje	Meršele Tita bb	087/274 548	
	Tivat	Pelih boraca bb	082/675 319	
	Tivat	Aerodrom Tivat	082/675 261	
	Tuzi	Pošta Crne Gore	081/603 930	
	Ulcinj	Majke Terize bb	085/413 187	

www.vlada.cg.yu

11

- **Krediti za sisteme za navodnjavanje;**
  - Opredijeljeno oko 1,4 mil. € (1 mil. € Banka + 400.000€ Ministarstvo) za 300 namjenskih kredita pod veoma povoljnim uslovima (pristiglo 825 zahtjeva),

Republika Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

PRVA BANKA CG
OSNOVANA 1901.

DOBRA PRILIKA ZA DOBROG DOMAĆINA

KONKURS ZA DODJELU NAMJENSKIH KREDITA - SISTEMI ZA NAVODNJAVANJE -

Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede obezbijediće bespovratnu podršku do 30% od visine kredita.

-30%

Namjenski krediti u iznosu do 5.000€ sa rokom otplate do 5 godina (1+4) i kamatom 3,5% godišnje i jednokratnom provizijom od 0,5%, u cilju nabavke novih i poboljšanja postojećih sistema za navodnjavanje (oprema i izgradnja bunara).

USLOVI ZA DODJELU KREDITA

Pravo učešća na Konkursu imaju sva prava i fizička lica - poljoprivrednici.

INSTRUMENTI OBEZBJEĐENJA VRAĆANJA KREDITA

Fizička lica: Administrativna zabrana na platu jednog žiranta.
Pravna lica: mjenica.

OPŠTE ODREDBE

Terenska komisija Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede će obići korisnike kredita i izdati potvrde o namjenskom korišćenju sredstava na osnovu kojih će korisnicima dug biti umanjen 30% i napravljen novi plan otplate kredita.

Rok za podnošenje zahtjeva je 30 dana od dana objavljivanja Konkursa.

Izbor do 300 korisnika kredita obaviće Kreditni odbor sačinjen od predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Prve banke CG.

DO 5000€ IZNOS **5 GODINA** **3,5% KAMATA**

Prva Banka CG:
Na nepovoljne vremenske uslove odgovaramo povoljnim finansijskim. Zato smo dio svakog dobrog plana.

SJEDIŠTE:		
Podgorica	Cetinjski put bb	081/409 101
FILIJALE:		
Podgorica	Vuka Karadžića bb	081/445 200
Nikšić	Radoja Đakića 2	083/232 037
Nikšić	Njegoševa 16	083/212 532
Kotor	Trg od oružja bb	082/304 920
Tivat	Obala Pine 50	082/660 390
Budva	Mediterska 5	086/403 937
Bar	Maršala Tita 42	085/303 780
Ulcinj	26. novembra 66	085/421 161
Bijelo Polje	Muha Dizdarevića 1	084/430 588
Rožaje	Gradski trg bb	087/270 235
Danilovgrad	Baja Sekulića 11	081/816 105
ŠALTERI:		
Podgorica	S. Aerodrom B. Radičevića 2	081/610 150
Podgorica	Carinski terminal Zetatrans Čemovsko polje bb	081/608 235
Podgorica	Golubovci bb	081/603 231
Podgorica	Tuzi bb	081/603 920
Bar	Luka Bar Putnički terminal	085/303 816
Rožaje	Carinski terminal Ind. zona Želeni	087/270 288
Šavnik	Šavnik bb	083/266 416
Plužine	Plužine bb	083/270 037

A.9. PRIORITETI U 2008. GODINI

1. Nastavak i dinamiziranje reformi (zakonodavstvo, agrarna politika, institucije),
2. Donošenje Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju – krovnog zakona ili "ustava" za poljoprivredni sektor,
3. Proces EU integracija:
  - a. implementacija SSP,
  - b. zaršetak izrade NPI i njegova implementacija,
  - c. jačanje administrativnih kapaciteta
4. Korišćenje pretpristupne pomoći za uvođenje EU standarda,
5. Pripreme za korišćenje IPA podrške za ruralni razvoj,
6. Završetak pregovora i učlanjivanje u STO,
7. Usmjeravanje međunarodne podrške u jačanje ukupne institucionalne podrške poljoprivredi,

B. ŠUMARSTVO

B.1. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

- Usvojen Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća;
- Zakon o divljači i lovstvu (u procesu javne rasprave);
- Potpisana Varšavska deklaracija o zaštiti šuma;
- Otpočeo proces uspostavljanja zaštićenih Emerald područja kao prethodnica usvajanja Nature 2000.

B.2. MEĐUNARODNI PROJEKTI

- **RAZVOJ ŠUMARSTVA U CRNOJ GORI** - FODEMO PROJEKAT
  - U toku druga faza. Budžet projekta iznosi 4,3 mil. €, od čega je učešće Vlade Luksemburga 3,5 mil. €, a Vlade Crne Gore 792.000€.
- **GEOGRAFSKO INFORMACIONI SISTEM U ŠUMARSTVU** - UNDP
- **PROJEKAT JAČANJA KADROVSKIH POTENCIJALA I EKONOMIJE U ŠUMARSTVU** - FOPER PROJEKAT
- **PROJEKAT SANACIJE ERODIRANIH POVRŠINA U SLIVNIM PODRUČJIMA TARE I LIMA** - GEF
- **RAZVOJ LOVNOG TURIZMA U CRNOJ GORI** - NORVEGIEN FORESTRY GROUP
- **PROJEKAT "ZAŠTITA CRNOGORSKIH ŠUMA"** Pored Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i OSCE - Misija u Crnoj Gori, u realizaciji ovog značajnog projekta uključene su i brojne relevantne državne institucije.
- **IZRADA NACIONALNE ŠUMARSKE POLITIKE I STRATEGIJE** - MINISTARSTVO, SNV I FODEMO PROJEKAT

NACIONALNA ŠUMARSKA POLITIKA

U toku su preliminarne Javne rasprave. C I L J E V I

- Obezbijediti i poboljšati dugoročnu otpornost i produktivnost šumskih ekosistema, kao i održavanje biljnih i životinjskih vrsta,
- Upravljanje šumama i šumskim resursima obezbeđuje održivo ispunjavanje socijalnih, ekonomskih i ekoloških funkcija šuma,
- Šume doprinose održivom socijalnom i ekonomskom razvoju ruralnih područja,
- Strategija razvoja drvne industrije obezbeđuje dugoročan razvoj i konkurentnost drvne industrije,
- Dugoročan razvoj šumarske struke i djelatnosti šumarstva.

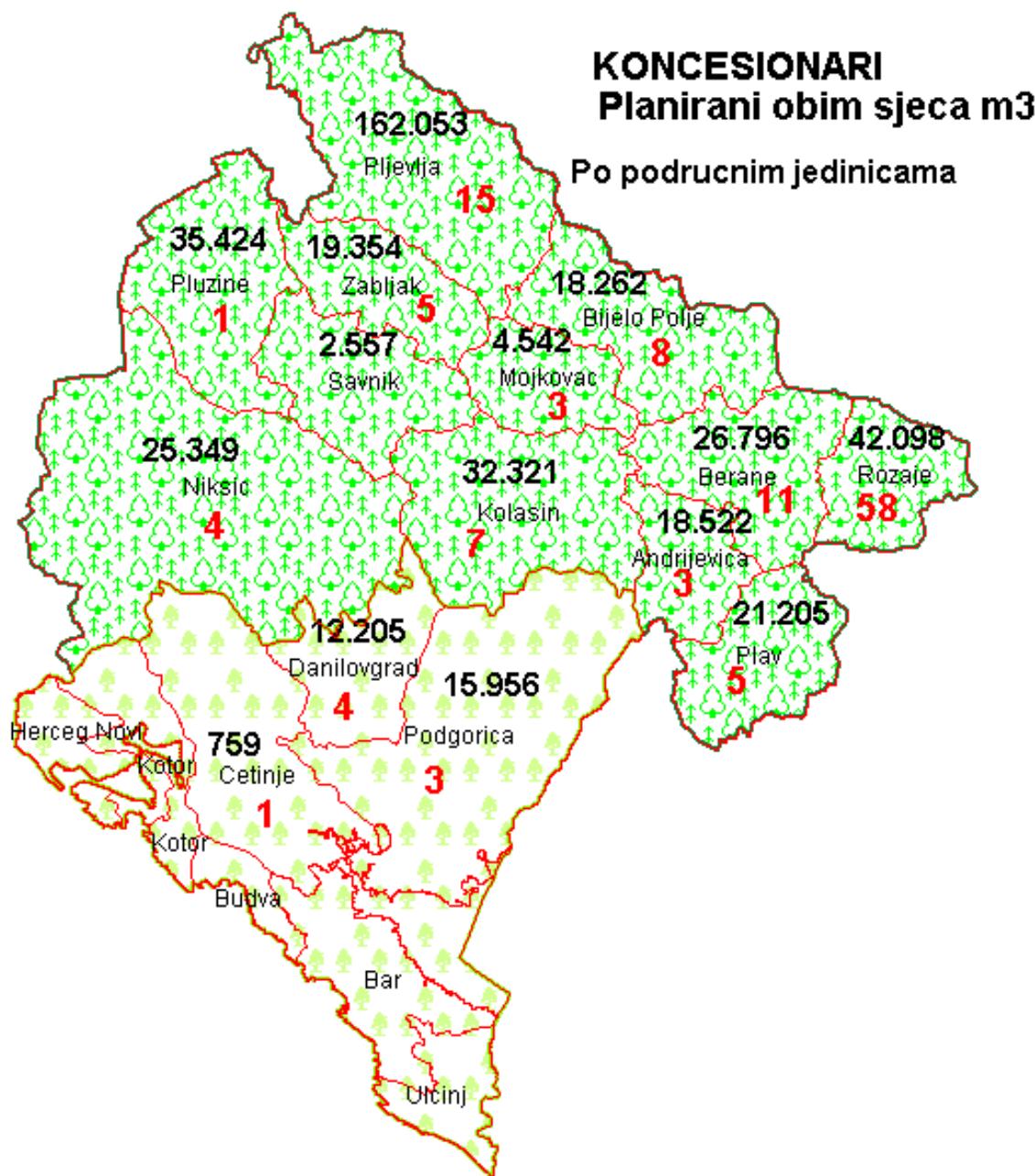
B.3. OSTVARENI REZULTATI

- U 2007. godini Uprava za šume ostvarila je prihod u iznosu od 5.513.989,70€ a njegovu strukturu čine prihodi od:
  - **koncesione naknade** u iznosu od 2.913,156,78€ ili 95% prihoda planiranih Programom,
  - **posebne naknade** u iznosu od 1.580.695,09€ ili 29% više od planiranih,
  - **naknada koji plaćaju vlasnici privatnih šuma** u iznosu od 589.371,04€ ili 93% planiranih,
  - **taksi na ogrijev iz državnih šuma** u iznosu od 307.076,20€ ili 73% planiranih,
  - **taksi na nezaštićene biljne vrste** u iznosu od 44.841,61€ ili 75% od planiranih i
  - **ostali prihodi** u iznosu od 78.849,07€.

KONCESIONARI Planirani obim sjeca m³

Po područnim jedinicama

C. VODOPRIVREDA

C.1. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

- Usvojen Zakon o vodama u Skupštini Crne Gore (maj 2007.)
- Usvojen Zakon o ratifikaciji Ugovora između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Hrvatske o međusobnim odnosima u oblasti upravljanja vodama
- U toku je rad na implementaciji Zakona (donošenje uredbi, odluka i podzakonskih akata)

C.2. REALIZACIJA PROGRAMA UPOTREBE SREDSTAVA U VODOPRIVREDI

- Predviđeno i realizovano je 700.000€
- Ukupno Programom predviđena i podržana izgradnja 26 vodovodnih sistema u 15 opština

ANDRIJEVICA	25.000
Vodovod Gračanica – Zekića vrelo – Matov laz	15.000
Vodovod Jova Lucina bara	5.000
Vodovod Rapa – MZ Trešnjevo	5.000
BERANE	50.000
Vodovod u MZ Polica	50.000
BIJELO POLJE	50.000
Vodovod Zaton	50.000
DANILOVGRAD	50.000
Vodovod Donji Zagarač	50.000
ŽABLJAK	30.000
Izgradnja vodovoda na području opštine Žabljak	30.000
KOLAŠIN	25.000
Vodovod Bistrica – Crkvine	10.000
Vodovod Gornja Morača	15.000
MOJKOVAC	20.000
Vodovod Lazine	20.000

NIKŠIĆ	105.000
Vodovod Poklonci	100.000
Izgradnja, sanacija seoskih bistijerni na bezvodnim područjima	5.000
PLAV	20.000
Izgradnja vodovoda na području Opštine Plav	20.000
PLUŽINE	20.000
Izgradnja vodovoda na području Opštine Plužine	20.000
PLJEVLJA	100.000
Vodovod Rudnica	40.000
Vodovod Paćevina - MZ Kosanica	20.000
Vodovod Potkruša – Močila za selo Vidre - MZ Zabrdje	20.000
Vodovod Hoćevina – MZ Kruševo	20.000
PODGORICA	60.000
Vodovod Gornji Kunj	25.000
Vodovod Iverak	15.000
Vodovod Vranjina	20.000
ROŽAJE	20.000
Izgradnja vodovoda na području opštine Rožaje	20.000
CETINJE	105.000
Vodovod Njeguši	50.000
Vodovod Drušići	50.000
Izgradnj seoskih bistijerni na bezvodnim područjima	5.000
ŠAVNIK	20.000
Izgradnja vodovoda na području opštine Šavnik	20.000

C.3. BOT KONCESIJE

Izgrađene i puštene u rad tri fabrike vode u Kolašinu:

- „Aqua monta“
- „Gorska“
- „Suza“

U ove tri fabrike zaposleno je 104 radnika.

Očekuje se završetak fabrika vode u Rožajama i Šavniku.

Potpisano pet novih ugovora za sljedeća izvorišta:

- „**Drijenak**“ – Kolašin, kompanija „**Vektra Montenegro**“ – Podgorica
- „**Zmajevac**“ – Šavnik, kompanija „**Deus kom**“ - Nikšić
- „**Šanik**“ – Nikšić, kompanija „**Šanik trade corp**“ - Nikšić
- „**Bukovik**“ – Nikšić, kompanija „**Kom**“ – Nikšić
- „**Ali pašini izvorî**“ – Plav, kompanija „**Novus**“ - Slovenija

C.4. MEĐUNARODNA SARADNJA

- Potpisani ugovor između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Hrvatske o međusobnim odnosima u oblasti upravljanja vodama
- Nastavlja se sa daljom realizacijom projekta prve faze „**Regulacija Skadarskog jezera, Drima i Bojane**“ sa Republikom Albanijom
- U toku su aktivnosti oko finansijske podrške Vlade Japana projektu izgradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u Danilovgradu.

C.5. REALIZACIJA PROGRAMA UPOTREBE SREDSTAVA ZA UPRAVLJANJE VODAMA, ZAŠTITU VODA I ZAŠTITU OD VODA

Ukupno angažovano 720.000€ za:

- Zaštita od štetnog dejstva voda (14 projekata)
- Zaštita voda od zagađivanja (3 projekta)
- Snabdijevanje vodom bezvodnih područja (4 projekta)
- Hidrogeološki istražni radovi (3 projekta)